

Ученици у Турској који су се у понедељак вратили у школу ове школске године ће на часовима биологије последњи пут слушати предавања о теорији еволуције - од наредне јесени, еволуција и Чарлс Дарвин ће бити избачени из њихових уџбеника, јавља АП.

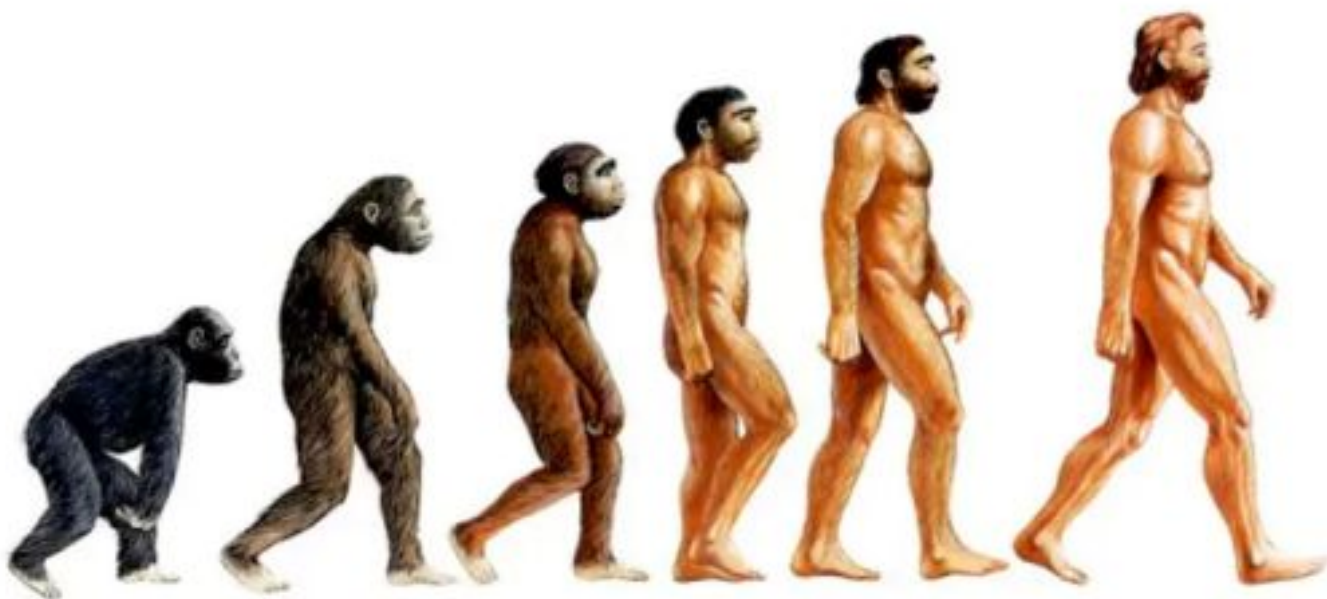

Турска је најавила преправке у 170 области у наставном програму у земљи, што укључује и избацавање свега што има директне везе са еволуцијом из часова биологије у средњим школама. Најављене промене су изазвале бурне реакције, а критичари тврде да су овакве промене у образовању направљене према конзервативном, исламски оријентисаном усмерењу владе. Опозиционе странке и синдикати су организовали протесте против ових промена, захтевајући да Турска обезбеди научно, секуларно образовање за своје ученике.

Министар образовања Исмет Јилмаз изјавио је да је нови програм "заснован на вредностима" и поједностављен како би био "у складу са развојем ученика". Он је рекао да еволуциона биологија, за коју његово министарство тврди да је превише напредна за средње школе, треба да се проучава на факултетима. Предавања о еволуцији су одржавана на часовима биологије у 12. разреду у поглављу под називом "Зачетак живота и еволуција". Ове лекције ће бити замењене новим, под именом "Жива бића и околина" у септембру 2018, у којима ће се еволуциони механизми као што су прилагођавање, мутација и природна и вештачка селекција изучавати без помињања еволуције или Дарвина.

Јилмаз је рекао да ће ђаци изучавати природу бића, укључујући "еволуцију и друга онтолошка учења", у настави филозофије у 11. разреду.

Остале спорне промене обухватају учење о цихаду или светом рату на часовима веронауке као о "љубави према домовини", са мањим нагласком на Мустафу Кемала Ататурка, оснивача Турске Републике којег турски секуларисти веома поштују. Ататурк је увео раздвајање државе и религије, али странка председника Реџепа Тајипа Ердогана је довела у питање такву стриктну поделу. Ђаци ће учити и о групама против којих се Турска бори: Радничкој партији Курдистана, Исламској држави и мрежи чију је базу у Америци успоставио Фетулах Гулен.

Образовни систем је већ уздрман траумом коју је претрпео током неуспелог покушаја државног удара 15. јула 2016, уз нови школски програм који ову победу владе истиче као "легендарну, херојску причу". Више од 33.000 наставника, што је око четири одсто, је отпуштено после покушаја државног удара, као и готово 5.600 универзитетских радника, док је око 880 школа затворено због наводне повезаности са терористичким групама. Многи од оних који су тада изгубили посао кажу да је влада пропали пуч искористила да ућутка критичаре.

Веровање у креационизам - да је живот настао и развијао се захваљујући Богу - веома је раширено у Турској. Многи образовни радници су забринуте због тога што се за турске ђаке уопште већ сматра да су "испод просека" када је у питању наука, математика и читање у поређењу са вршњацима широм света, према подацима ОЕЦД.

Мехмет Сомел, шеф еколошког и еволуционог друштва биолога у Турској, каже да турски ученици неће бити у стању да разумеју ни основе науке уколико током наставе не буду директно упознати са еволуцијом. "Нећемо бити у могућности да школујемо добре докторе, добре научнике, ако ђаци буду завршавали средњу школу са таквим нивоом незнања", каже Сомел. "Изучавање еволуције омогућава будућим докторима да увиде узрочну повезаност између, на пример, отпорних сојева микроба и прекомерне употребе антибиотика", објашњава Сомел. Кагри Мерт Бакирчи, биолог који је основао пројекат онлајн учења под именом "Дрво еволуције", назвао је тврдњу министарства да је еволуција превише тешка за турске ученике "увредом" како за саме ђаке тако и за њихове професоре. Оба биолога, Сомел и Бакирчи, тврде да се еволуција никада није адекватно проучавала у турским државним школама.

Ердоган је више пута изразио жељу да се ишколују "побожне генерације". Претходне промене у образовању су подразумевале појачан програм верских студија у државним школама и повећан број часова о исламу. Нови школски програм ће бити увођен постепено и процењиван у међувремену. Ове године, ученици у првим, петим и деветим разредима ће већ учити по измењеном програму, док ће нови наставни план, укључујући и другачији програм за часове биологије, почети у потпуности да се примењује од јесени 2018.

(Данас)